

EUROPOS
AUDITO
RŪMAI

LT

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2019 m. rugsėjo 5 d.

Norint didinti Europos Komisijos viešų konsultacijų veiksmingumą, reikia gerinti piliečių dalyvavimo skatinimą, – teigia auditoriai

Remiantis nauja Europos Audito Rūmų ataskaita, Europos Komisijos sistema, skirta konsultuotis su visuomene plėtojant ir vertinant ES teisės aktus ir politikas, atitinka aukštą standartą. Auditoriai teigia, kad atrinktų neseniai Komisijos atliktų viešų konsultacijų veiksmingumas apskritai buvo patenkinamas. Tačiau jie rekomenduoja Komisijai pagerinti piliečių informavimo būdą, kuriuo skatinamas jų platesnis dalyvavimas. Be to, jų teigimu, jai reikia geriau stebėti ir vertinti jų pateiktą informaciją, kad būtų užkirstas kelias manipuliavimui rezultatais.

Komisija konsultuojasi su piliečiais ir suinteresuotaisiais subjektais visose ES veiksmų srityse ir per visą politikos ciklą. Jie taip pat gali bet kuriuo etapu nuo ES politikų inicijavimo iki vertinimo pasidalyti savo požiūriu portale „Išsakykite savo nuomonę“. Komisija surengia daugiau kaip 100 viešų konsultacijų per metus.

Auditoriai įvertino, ar Komisijos viešos konsultacijos buvo veiksmingos, siekiant pritraukti piliečius ir suinteresuotuosius subjektus bei pasinaudoti jų pastabomis. Jie patikrino neseniai vykdytų konsultacijų internete imtį, įskaitant konsultacijas dėl sezoninio laiko persukimo, priemonių dėl migracijos ir žemės ūkio politikos. Auditoriai taip pat atliko požiūrio apklausą, kad išsiaiškintų, kiek iš tikrųjų dalyviai buvo patenkinti viešomis konsultacijomis.

„Piliečių įtraukimas į viešas konsultacijas yra labai svarbus, norint išlaikyti ES demokratinį teisėtumą ir pasiekti aukštą įstatymų ir politikų kokybę, – pasakė už ataskaitą atsakinga Europos Audito Rūmų narė Annemie Turtelboom. – Komisija turėtų nuveikti daugiau, kad būtų įvykdytas visuomenės dalyvavimo tikslas, pasiekiant kiek įmanoma platesnio ryšių su piliečiais palaikymo lygį, ir informuoti dalyvius apie viešų konsultacijų baigmę.“

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visą ataskaitą rasite čia www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Nors ir pripažindami aukštą Komisijos sistemos standartą ir bendrą dalyvių pasitenkinimą viešų konsultacijų procesu, auditoriai nustatė trūkumų, susijusių su dalyvavimo skatinimo veikla ir grįžtamoju ryšiu.

2018 m. kiekvienoje konsultacijoje vidutiniškai dalyvavo 2 000 piliečių. Išimtį sudaro laiko persukimo konsultacija, kuri sulaukė rekordinio 4,6 milijono atsakymų skaičiaus – net jei ir didžioji dauguma jų buvo tik iš vienos valstybės narės (Vokietijos). Vis dėlto, imtyje auditoriai taip pat nustatė vieną viešą konsultaciją, kurioje dalyvavo tik trys žmonės. Auditorių teigimu, tai rodo, jog Komisija turi gerinti savo dalyvavimo skatinimo veiklą. Jie rekomenduoja, kad ji labiau bendradarbiautų su savo biurais ir institucijomis valstybėse narėse, kad būtų paskleidžiama daugiau informacijos apie konsultacijas, ir pritaikytų savo komunikacijos kanalus taip, kad padidėtų galimų dalyvių ratas, bei panaikintų informacijos perdavimo spragas. Pasak auditorių, konsultacijose, kurių atsakymų lygis buvo žemiausias, nebuvo naudojamas didelis komunikacijos kanalų spektras, kad būtų pasiekta tikslinė grupė – kitaip nei konsultacijose, kuriose šis lygis buvo aukščiausias.

Dalyvavimas taip pat buvo didesnis, kai apklausa buvo vykdoma visomis oficialiomis ES kalbomis. Tačiau auditoriai nenustatė aiškių kriterijų sprendžiant, ar konsultacijos atitinka „platų viešąjį interesą“ ir ar jos turėtų būti verčiamos. Jie ragina Komisiją pateikti svarbiausius tokių iniciatyvų bei „prioritetinių“ iniciatyvų dokumentus 24 ES oficialiomis kalbomis, kad jose lengvai ir veiksmingai galėtų dalyvauti visi piliečiai. Be to, apklausos, kurios kartais buvo ilgos ir sudėtingos, turėtų būti patogesnės skaitytojui.

Tikėtina, kad parengiamoji informacija apie konsultacijos tikslą ir planuojamą jos rezultatų panaudojimą gali teigiamai paveikti dalyvavimo lygį ir atsakymų kokybę. Auditoriai pažymėjo, kad Komisija sistemingai nerengė ir neskelbė savo konsultacijų strategijos ar kitos išankstinės informacijos, ir prašo jos tai daryti ateityje.

Auditoriai taip pat rekomenduoja Komisijai laiku pateikti dalyviams informaciją apie konsultacijų baigmę. Jie nustatė, kad grįžtamoji informacija respondentams buvo nepakankama: atskaitos dėl rezultatų kartais nebuvo teikiamos arba buvo teikiamos praėjus ilgam laikui nuo konsultacijų pabaigos ir dažnai tik anglų kalba.

Nepaisant to, kad Komisijos duomenų analizė apskritai buvo patenkinama, auditoriai įspėja, kad patikros, susijusios su atsakymų tikrumu, yra ribotos. Piliečiai reikalauja aukštų duomenų apdorojimo ir saugumo standartų, kad viešų konsultacijų procesas būtų apsaugotas nuo manipuliavimo rezultatais. Jie rekomenduoja, kad Komisija taip pat sistemingai įvertintų, ar jos viešos konsultacijos pasiekia visus savo tikslus.

Pastabos leidėjams

EBPO Komisiją rikiuoja pirmoje vietoje tarp jos narių pagal piliečių įtraukimą rengiant teisės aktus. 2018 m. Europos Parlamentas paprašė Europos Audito Rūmų įvertinti, kaip piliečiai galėtų tiesiogiai dalyvauti ir prisidėti visais ES teisėkūros proceso etapais.

Europos Audito Rūmai pristato savo specialiąsias ataskaitas Europos Parlamentui ir ES Tarybai bei kitoms suinteresuotosioms šalims, kaip antai nacionaliniams parlamentams, pramonės suinteresuotiesiems subjektams ir pilietinės visuomenės atstovams.

Specialioji ataskaita 14/2019 „Išsakykite savo nuomonę!": Komisijos viešos konsultacijos pritraukia piliečius, tačiau jos neatitinka lūkesčių dėl informavimo veiklos“ paskelbta 23 ES kalbomis Audito Rūmų interneto svetainėje (eca.europa.eu). Auditoriai anksčiau yra paskelbę susijusių ataskaitų dėl geresnio reglamentavimo ir ES teisės aktų praktinio įgyvendinimo.

Kontaktai spaudai dėl šios ataskaitos

Damijan Fišer – E. paštas: damijan.fiser@eca.europa.eu

Tel. (+352) 4398 45410 Mob. tel. (+352) 621 55 22 24